

Strategijska vojna konferencija za partnere – o čemu se tu zapravo radi?

Đorđe Popović, Beogradski centar za bezbednosnu politiku

Ključne reči: vojska, nato, strategija, partnerstvo za mir, ministarstvo odbrane
Citiranje: Đorđe Popović. 2011. *Strategijska vojna konferencija za partnere – o čemu se tu zapravo radi.* [e-book] Beograd: Beogradski centar za bezbednosnu politiku.

U Beogradu će se u periodu od 13. do 15. juna održati Strategijska vojna konferencija za partnere. Ova konferencija se odvija uz dosta napoznanica u javnosti, ali i slobodnih tumačenja. U medijima se ustalio naziv NATO konferencija, Beograd je oblepljen plakatima na kojima se nalazi poziv da se ova konferencija ne održi, a bilo je čak i protestnih skupova ispred Ministarstva odbrane. Na sve to odgovor Ministarstva i Generalštaba Vojske Srbije koji su domaćini ovog skupa se kreće samo u okvirima šturih i običnom građaninu nejasnih obaveštenja. A stvar nije uopšte komplikovana, niti predstavlja neku tajnu velike moći. Stoga krenimo redom.

Šta je Strategijska vojna konferencija za partnere i da li se ova konferencija može nazvati NATO konferencijom?

Može i treba. I tu nema nikakvih sporova. Naime, Strategijska vojna konferencija za partnere (SMPC) se održava svake godine i organizuje je Saveznička komanda za transformaciju (Allied Command Transformation - ACT). Nakon Samita NATO koji je održan 2006. godine u Rigi, Saveznička komanda za transformaciju je odlučila da svake godine organizuje ovakvu konferenciju sa ciljem da načelnici Generalštabova država članica NATO i partnerskih zemalja razmene stavove i iskustva o vojnim temama koje su vezane za globalnu i regionalnu bezbednost. Prva ovakva konferencija je održana u Skoplju (Makedonija) 2006. godine, zatim u Tromsu (Norveška) 2007. godine, u Tirani (Albanija) 2008. godine i u Helsinkiju (Finska) 2010. godine. 2009. godine konferencija nije održana iz tehničkih razloga, a već je predviđeno da 2012. godine bude održana u Hrvatskoj, a 2013. godine u Švedskoj.

Šta je Saveznička komanda za transformaciju?

Pored Savezničke komande za operacije (Allied Command Operations) koja je zadužena za strateško, operativno i taktičko upravljanje snagama NATO saveza, postoji i Saveznička komanda za transformaciju (Allied Command Transformation) koja ima zadatak da sprovodi vojnu transformaciju NATO saveza koristeći nove koncepte poput onog koji je usvojen u novembru 2010. godine na Samitu u Lisabonu. Ove komande usmerava Vojni komitet NATO (NATO Military Committee) koji predstavlja najviše vojno telo ovog saveza i koji čine vojni predstavnici svih zemalja članica, a po potrebi se sastaje na nivou načelnika Generalštabova. Znači organizator konferencije u Beogradu je jedna od dve savezničke komande NATO Saveza.

Ko će učestvovati na konferenciji?

Kada pogledamo najave možemo zapaziti da se očekuje prisustvo predstavnika preko pedeset država, odnosno njihovih vojski. Ukoliko znamo da NATO savez ima otprilike upola manje država članica ([tačnije 28](#)), možemo lako zaključiti da ova konferencija nije samo stvar Alijanse, već ima i neki veći značaj. Naime, pored zemalja članica NATO na konferenciji u Beogradu će biti i predstavnici zemalja Partnerstva za mir ([22](#)), poput Srbije, ali uključujući i Rusiju, kao i neke vojno neutralne zemlje poput Austrije, Finske, Švajcarske i Švedske, zatim predstavnici Mediteranskog dijaloga ([7](#)) među kojima su Izrael, Egipat, Jordan i još nekoliko zemalja Bliskog istoka, predstavnici Istanbulske inicijative za saradnju ([4](#)) koju čine arapske zemlje poput Kuvejta i Ujedinjenih Arapskih Emirata, predstavnici kontakt država ([4](#)) poput Australije i Japana i na kraju predstavnici pozvanih država ([3](#)) Indije, Brazila i Pakistana. Takođe na konferenciji se očekuje učešće i predsedavajućeg Vojnog komiteta Evropske unije (EUMC) švedskog generala Hakana Sirena, predsedavajućeg Vojnog komiteta NATO italijanskog admirala Đampaola di Paole, direktora Međunarodnog vojnog sekretarijata NATO nemačkog generala Jirgena Bornemana i Vrhovnog savezničkog komandanta za transformaciju francuskog generala Stefana Abriela.

Šta je tema konferencije?

Tema ovogodišnje konferencije je transformacija NATO saveza posle usvajanja novog strategijskog koncepta na Samitu u Lisabonu u novembru 2010. godine. Pored toga predstavnici država koje će učestvovati na konferenciji će imati priliku da diskutuju o produbljanju i proširivanju partnerstva, saradnje i poverenja, ali i da razmene mišljenja, saznanja i iskustva o najaktuelnijim strategijskim i bezbednosnim pitanjima. Konferencija traje dva dana. Prvog dana će predstavnici zemalja učesnica, koje će uglavnom biti zastupljene na nivou načelnika Generalštaba, raspravljati o pomenutim temama u plenumu, dok je drugi dan posvećen radu po grupama na sledeće teme – Inovativni pristupi efikasnom razvoju kapaciteta, Osiguran pristup globalnim zajedničkim resursima i Obuka, partnerstvo i pomoć.

Zašto Srbija i da li je to uvođenje NATO saveza na mala vrata?

Srbije neće postati članica ni jednog vojnog saveza, pa ni NATO, dok se ne donese politička odluka o tome. Međutim, sam vojni vrh je u više navrata isticao da se Vojska Srbije reformiše prema NATO standardima koji su prepoznati kao najbolji na svetu. Imajući u vidu strategijski, a ne politički nivo konferencije može se sa velikom sigurnošću pretpostaviti da tema eventualnog pristupanja Srbije NATO savezu neće biti na stolu. Srbija i njena vojska imaju veliki značaj za regionalnu bezbednost na Zapadnom Balkanu. Stoga se može razumeti potreba najmoćnijeg vojno-političkog saveza na svetu da čuje poruke koje dolaze odavde. A šta Srbija može da dobije zauzvrat? Pre svega može da iskoristi priliku i ugovori zajedničku obuku i usavršavanja, učešće na zajedničkim vojnim vežbama, modernizaciju naoružanja i vojne opreme i učešće u regionalnim inicijativama. To bi u velikoj meri poboljšalo kapacitete Vojske Srbije da stane rame uz rame sa modernim vojskama sveta. Kome je potrebno više od toga?

Izvori:

- [Zvanična veb strana Strategijske vojne konferencije za partnere](#)
- [Veb strana Strategijske vojne konferencije za partnere 2011](#)
- [Intervjui generala Miletića i generala Abriela povodom Strategijske vojne konferencije za partnere 2011](#)
- [Zvanična veb strana NATO saveza](#)
- Filip Ejduš, [Natobauk](#), Kosmopolitski realista
- [Pokret za slobodu](#)

Beogradski centar za bezbednosnu politiku

Gundulićev venac 48, 11000 Beograd

Tel: 011 | 3287 226; 011 | 3287 334

Email: office@bezbednost.org

Web: www.bezbednost.org